

De Gemeenteraad van Wijchen

---

09 IZ 211

Meningsvormende nota

Alcoholmatiging jongeren

Wijchen, 17 november 2009

Geachte leden van de raad,

Inleiding

U heeft op 18 december 2008 met instemming kennisgenomen van de prioriteiten voortkomende uit de resultaten van de jeugdmonitor van de GGD. Een van de prioriteiten is alcoholmatiging onder jongeren. In februari 2009 heeft u middels een presentatie van de GGD kennis kunnen nemen van de schadelijke effecten van overmatig alcoholgebruik voor de gezondheid van jongeren. Vanwege het grote belang hebben de gemeenten in de regio Nijmegen de GGD opdracht gegeven met een plan van aanpak voor de regio te komen. Alcoholmatiging bij jongeren moet immers regionaal worden aangepakt. Want jongeren houden zich niet aan gemeentegrenzen (denkt u aan het horecabezook van Wijchense jongeren elders in de regio). Verschillen in regelgeving en handhaving ondermijnen de kracht van de lokale initiatieven. Een eenduidige, regiobrede aanpak is dus van belang. De GGD heeft nu in samenwerking met Iriszorg een contourennota geschreven. Iriszorg is de provinciale instelling voor preventie van verslaving aan o.a. alcohol. Doelstelling van de aanpak is alcoholmatiging onder jongeren. Wij zijn akkoord gegaan met de contourennota en hebben middelen beschikbaar gesteld voor een regionale projectleider en uitbreiding van de bestaande aanpak. Deze focust niet alleen op regiobrede voorlichting en ondersteuning, maar ook op regelgeving en handhaving op meerdere terreinen (thuis/ouders, school, openbare ruimte, etc.). En de aanpak richt zich niet alleen op het voorkomen van gezondheidsproblemen. Hierbij is terecht ook aandacht voor het verminderen van vandalisme en (geluids-) overlast, die vaak door teveel alcoholgebruik veroorzaakt wordt.

Bij de vaststelling van het beleidskader voor het jeugd- en jongerenbeleid in juni j.l. heeft u naast een aantal prioriteiten het alcohol- en drugsgebruik als aandachtspunt

---

Portefeuillehouder : H.P.E. Loermans
Informatie : Anneke Kolmans
Telefoonnr. : 024-6492216
E-mailadres. : a.kolmans@wijchen.nl
Bijlage : Inventarisatie van bestaande activiteiten alcoholmatiging jeugd in gemeente Wijchen
Ter inzage : Projectplan alcoholmatiging 'Geen alcohol onder 16 jaar
In kennis stellen : GGD Regio Nijmegen

genoemd. Hiermee heeft u de verdere uitwerking van dit thema aan het College overgelaten. Omdat het beleid voor alcoholmatiging echter vraagt om principiële keuzes, leggen wij deze meningsvormende notitie aan u voor. Zo ligt er een wetsvoorstel bij de Tweede Kamer voor uitbreiding van de bevoegdheden van de gemeenten met als doel aanscherping van het alcoholbeleid voor jongeren. Onderdeel van het wetsvoorstel is o.a. het verhogen van de leeftijdsgrens voor de verstrekking van alcohol. De plannen van het kabinet zijn al verwoord in een hoofdlijnenbrief alcoholbeleid van het ministerie. Deze brief ligt voor u ter inzage.

Voor de verdere ontwikkeling van een regionaal en lokaal plan vragen wij u uw mening te geven over de accenten die gelegd moeten worden. De volgende alternatieven leggen wij voor ter discussie:

1. We gaan zo snel dit wettelijk mogelijk is de regels aanpassen en handhaven op de leeftijdsgrens van 18 jaar.
2. We gaan niet alleen met de horeca en de detailhandel om de tafel. Ook met de gesubsidieerde verenigingen gaan we afspraken maken over alcoholmatiging.
3. We gaan zo snel dit wettelijk mogelijk is toegangsleeftijden koppelen aan de sluitingstijd voor de horeca.

Een combinatie van deze alternatieven behoort uiteraard ook tot de mogelijkheden. Uiteraard kunt u ons ook andere alternatieven meegeven.

Richtinggevende uitspraak doen over/ Mening geven over

De uitkomst van de discussie zal het antwoord moeten zijn op de vraag welke accenten u wilt leggen in het alcoholmatigingsbeleid voor jongeren. Uw mening nemen wij mee in het lokale alcoholbeleidsplan.

Situatie

Uiteraard zijn er in Wijchen al een aantal jaren beleidsinitiatieven voor alcoholmatiging onder jongeren. In bijlage 1 geven wij u informatie over deze bestaande initiatieven. Met de vaststelling van de regionale nota voor alcoholmatiging onder jongeren hebben we ervoor gekozen de bestaande situatie te intensiveren en de samenwerking met andere partijen op dit terrein regiobreed te gaan versterken. Nu kunnen we in de lokale aanpak een aantal accenten leggen en bovendien kunt u uw visie meegeven voor de ontwikkeling van de regionale aanpak. Hierover willen wij graag uw mening. Hoewel een aantal zaken wettelijk nog niet mogelijk zijn, kan de toon wel alvast gezet worden!

Beoogd effect

Het beoogd effect is een breed gedragen alcoholmatigingsbeleid voor jongeren in Wijchen.

Alternatieven

1. We gaan zo snel dit wettelijk mogelijk is de regels aanpassen en handhaven op de leeftijdsgrens van 18 jaar.

Het regionale plan van de GGD gaat uit van de leeftijdsgrens van 16 jaar, omdat dan aangesloten wordt bij de nu geldende minimale leeftijdsgrens waarop zwakalcoholische dranken verkocht mogen worden in de horeca, detailhandel, sportkantines en jongerencentra (Drank- en Horecawet). Er ligt nu een voorstel van de minister voor uitbreiding van een aantal bevoegdheden. Zo stelt de minister voor dat een gemeente in bijzondere omstandigheden kan besluiten de leeftijdsgrens voor de verstrekking van zwak alcoholische dranken te verhogen naar 18 jaar. Hiermee wordt aangesloten bij de minimale leeftijd voor verkoop van sterk alcoholische dranken. Ook wanneer er geen sprake is van bijzondere omstandigheden is het te overwegen de norm te verhogen naar de leeftijd van 18 jaar. Meerdere gemeenten hebben bij de minister aangegeven dat zij graag zien dat de wettelijke minimumleeftijdsgrens naar 18 jaar verhoogd wordt. Voor het toezicht op en de handhaving van alcoholgebruik in de openbare ruimte gelden overigens geen leeftijdsgrenzen. Het is in het hele gebied van de gemeente Wijchen verboden om alcohol te nuttigen in de openbare ruimte (Algemene Plaatselijke Verordening Wijchen). Het toezicht hierop ligt bij de toezichthouders van de gemeente. De politie is verantwoordelijk voor de handhaving van de bepaling.

Voor:	Tegen:
1. Jongeren van 16 jaar zijn nog niet zelfstandig genoeg om verantwoord om te kunnen gaan met alcoholgebruik. Jongeren van 18 jaar zijn veel beter in staat hierin verstandige keuzes te maken.	1. Jongeren geven zelf aan dat ze zeker vanaf 16 jaar toch wel alcohol gaan drinken. Als het niet meer in de horeca mag, gaan ze stiekem ergens anders drinken. En dan hebben volwassenen er helemaal geen controle meer over.
2. Als een jongere al op vroege leeftijd veel alcohol drinkt, is de kans groot dat hij in zijn verdere leven ook veel alcohol blijft drinken. Hoe meer je de mogelijkheid hebt om de leeftijd waarop jongeren alcohol gaan drinken te verhogen hoe beter.	2. Inkomstenderving bij de organisaties (m.n. verenigingen) met een eigen bar of kantine. Een aantal organisaties zijn naast de gemeentelijke subsidie sterk afhankelijk van de inkomsten uit de baromzet. Wanneer deze achterblijven bestaat de kans dat deze organisaties meer subsidie gaan vragen aan de gemeente.

2. We moeten niet alleen afspraken gaan maken met de horeca en de detailhandel. Ook met de gesubsidieerde organisaties moeten we rond de tafel om afspraken te maken..

Voor:	Tegen:
<p>1. Een effectieve aanpak voor alcoholmatiging onder jongeren vraagt om het maken van gelijke afspraken met alle partijen. Hieronder vallen dus niet alleen de ouders, scholen en commerciële uitbaters. Ook met de gesubsidieerde organisaties, waarmee jongeren veelal in hun vrije tijd te maken krijgen, moeten afspraken gemaakt worden. Dan weten jongeren en hun ouders waar ze aan toe zijn.</p>	<p>1. Handhaving is een probleem. De handhaving ligt bij de landelijke Voedsel- en Warenautoriteit. Zij beperken zich tot incidentele bezoeken bij een beperkt aantal verenigingen. Dit gaat overigens wel veranderen. Vanaf 2011 komt deze handhavingstaak overigens naar de gemeente.</p>
<p>2. Ook de gesubsidieerde organisaties moeten al jarenlang een alcoholbeleid hebben. Er is veel draagvlak bij de organisaties voor alcoholmatiging onder jongeren.</p>	<p>2. Gesubsidieerde organisaties werken met barvrijwilligers. Als we verdergaande afspraken met de verenigingen maken, zorgen we voor extra belasting van deze mensen. De ouders moeten worden aangesproken.</p>
<p>3. De gemeente heeft de mogelijkheid afspraken te maken met de wijk- en dorpsverenigingen, sportverenigingen en het jongerencentrum. Wij hebben namelijk een subsidierelatie met deze instellingen.</p>	<p>3. Het is mogelijk dat een organisatie inkomsten misloopt, door een stringenter alcoholbeleid. Voor een aantal instellingen zijn deze inkomsten nodig als aanvulling op de gemeentelijke subsidie.</p>

3. We gaan er al het mogelijke aan doen om jongeren vroeger op stap te laten gaan en weer vroeger naar huis te laten gaan op een uitgaansavond.

Het vaststellen van sluitingstijden voor de horeca is van oudsher een lokale bevoegdheid. Sinds 2007 bestaat de actiegroep *Vroeg op stap* die pleit voor vervroegde openings- en sluitingstijden van de horeca als bijdrage aan de oplossing van het probleem van alcoholmisbruik onder jongeren. Inderdaad wordt er steeds later uitgegaan. Een onderzoek uit 2007 laat zien dat de helft van de jongeren pas na 01.00 uur gaat stappen in het weekend. Het kabinet is van zins de bestaande gemeentelijke bevoegdheid uit te breiden. Gemeenten wordt dan de mogelijkheid geboden de toegangsleeftijd te koppelen aan de sluitingstijd die binnen een gemeente geldt voor de horeca. Er kan dan lokaal bepaald worden dat alleen horecagelegenheden die toegankelijk zijn voor personen boven een bepaalde leeftijd na een bepaald tijdstip open mogen zijn. Een voorbeeld: een café waar 16 jarigen ook welkom zijn, zal eerder moeten sluiten (01.00 uur in plaats van bijvoorbeeld

02.00 uur). Ook heeft de gemeente dan de bevoegdheid om ervoor te zorgen dat jongeren beneden een bepaalde leeftijd vanaf een bepaald tijdstip niet meer mogen worden binnengelaten. Een voorbeeld: jongeren onder 18 jaar mogen na 00.00 uur niet meer binnengelaten worden in een café.

Voor:	Tegen:
<p>1. Jongeren zullen op een uitgaansavond minder tijd doorbrengen in de horeca. Ze zullen op een uitgaansavond minder alcohol drinken, zo is de verwachting.</p>	<p>1. Als we het voor elkaar krijgen dat jongeren kortere tijd in een café of disco zijn, houden we het overmatig alcoholgebruik niet op voorhand tegen. Met de maatregel voorkom je niet dat jongeren elders meer gaan drinken. Zo geeft 38% van de jongeren aan meestal thuis of bij vrienden alcohol te drinken of op straat (13 %) en niet in de horeca.</p>
<p>2. Omdat de jongeren vroeger naar huis gaan, zal er minder sprake zijn van vandalisme en geluidsoverlast. Want op een vroeger tijdstip is er meer sociale controle.</p>	<p>2. Dit werkt alleen als alle horecagelegenheden in de regio meewerken aan de verkorte openingstijden voor jongeren. Omdat dit vraagt om een handhavingstaak in het café (jongeren mogen na een bepaald tijdstip niet meer naar binnen bij de horeca, de oudere bezoekers wel) is het maar de vraag of de horeca zich hier regiobreed aan wil conformeren.</p>

Vervolg

We nemen de uitkomst van de discussie mee in de ontwikkeling van het regionaal en lokaal alcoholmatigingsbeleid voor jongeren.

Bijlagen

Bijlage: Inventarisatie van bestaande activiteiten alcoholmatiging jeugd in gemeente Wijchen.

Burgemeester en wethouders van Wijchen,

De secretaris,

De burgemeester,